

Registratienummer:	BI09.01043	Portefeuillehouder:	J. Boskeljon
Van afdeling:	SBH	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	drs. C.M.I.M. van	<ul style="list-style-type: none"> • Concept Koopovereenkomst • Concept Dienstverleningsovereenkomst • Concept Huurovereenkomst Afvalinzamelsystemen • Concept Huurovereenkomst locatie Nijverheidsweg t.b.v. de Wijkteams 	
Telefoonnummer:	Kruining		
E-mail adres:	67 89 50 cvkruining@denhelder.nl		
Onderwerp:	Voorstel tot uitbesteding van de gemeentelijke afvalinzameling		

Gevraagd besluit:

- in het kader van de wensen en bedenkingenprocedure van artikel 169, lid 4, Gemeentewet zich uit te spreken omtrent de door het college in het kader van artikel 7 van de Afvalstoffenverordening Den Helder 2006 (verlening alleenrecht met betrekking tot het binnen de gemeente Den Helder inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen: uitbesteding) met de HVC te sluiten overeenkomst tot koop en verkoop van activa en overdracht van personeel;
- in het kader van de wensen en bedenkingenprocedure van artikel 169, lid 4, Gemeentewet zich uit te spreken omtrent de door het college in het kader van artikel 7 van de Afvalstoffenverordening Den Helder 2006 (verlening alleenrecht met betrekking tot het binnen de gemeente Den Helder inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen: uitbesteding) met de HVC te sluiten Dienstverleningsovereenkomst voor de duur van tenminste 10 jaar.

Inleiding en aanleiding

Aanleiding voor onderzoek van de mogelijkheden tot het uitbesteding van de afvalinzameling naar HVC is de Organisatievisie 2007-2012. Hierin wordt aangegeven dat de gemeente zich als regiegemeente verder wil ontwikkelen om zo goed mogelijk op de maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken te kunnen inspelen. Een van de kenmerken van het regiemodel is een compact en flexibel ambtelijk apparaat dat zich richt op het (laten) realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten. Gevolg van deze keuze is dat operationeel werk veel minder in eigen beheer wordt uitgevoerd. In het verlengde van de Organisatievisie is aan de afdeling Stadsbeheer de 'Bestuursopdracht uitbesteding afvalinzameling' gegeven met als opdracht de mogelijkheden te onderzoeken tot het laten inzamelen van het huishoudelijk afval door HVC door middel van het sluiten van een dienstverleningsovereenkomst voor een periode van 10 jaar met daaraan gekoppeld het afsluiten van een overeenkomst tot koop en verkoop van activa en passiva en overdracht van het personeel.

In de bestuursopdracht is al gekozen voor HVC omdat de gemeente aandeelhouder is van HVC en het huishoudelijk afval daar verwerkt wordt. Het nutskarakter van HVC en de kernwaarden sluiten aan bij die van de gemeente. Bovendien kan als onderdeel van de rechtspositie van de medewerkers bij de HVC het ABP-ambtenaarschap behouden blijven en hoeven pensioenaanspraken dus niet elders ondergebracht te worden.

Beoogd resultaat

- Uitbesteding van de gemeentelijke afvalinzameling naar HVC per 1 september 2009 met als economische overdrachtsdatum 1 januari 2009.
- Ondertekening van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met als ingangsdatum 1 september 2009 tegen een tarief van € 184,= per woonhuisaansluiting (Wha) waarvoor de inzameltaken tegen het huidige serviceniveau voor een periode van 10 jaar door HVC verricht zullen gaan worden.
- Ondertekening van de Koopovereenkomst voor de overdracht van de locatie, relevante activa en het met de uitvoering belaste personeel.
- Ondertekening huurovereenkomst Afvalinzamelsystemen door HVC/gemeente.

Kader

De van toepassing zijnde wettelijke kaders zijn enerzijds de Wet milieubeheer en de op 15 december 2008 gewijzigde Afvalstoffenverordening Den Helder 2006, anderzijds de vigerende aanbestedingswetgeving.

Argumenten / alternatieven

Met het afsluiten van de DVO tegen een tarief van € 184,= per Wha, dat onder de huidige kostprijs van de gemeentelijke inzameling ligt, worden voor een periode van 10 jaar de financiële risico's gespreid en wordt ook voldaan aan de overige randvoorwaarden te weten: handhaving van het huidige service niveau, werkgelegenheidsgarantie en gelijkwaardige rechtspositie van het met de uitvoering belaste personeel dat mee overgaat.

Aangezien de kernwaarden van HVC aansluiten bij die van de gemeente worden met het onderbrengen van de afvalinzameling bij HVC tevens de publieke zeggenschap geborgd en duurzame ontwikkeling bevorderd.

Het samenwerken in groter verband, Den Helder wordt de 24^e gemeente die de afvalinzameling door HVC laat verzorgen, draagt bij aan de verdere kostenverlaging waardoor ruimte ontstaat voor innovatie. De gemeente is aandeelhouder van HVC en de afvalverwerking van het huishoudelijk afval wordt door HVC verzorgd.

Al met al betekent het voor de burger dat in ieder geval voor de komende tien jaar de afvalinzameling met tenminste hetzelfde kwaliteitsniveau is verzekerd, tegen een tarief dat, afgezien van een reguliere indexering, voor die tien jaar vast staat.

Voordeel voor de medewerkers is een belangrijke verbetering van de arbeidsomstandigheden. Niet alleen zal er straks een gebouw zijn dat volledig voldoet aan de Arbo-eisen, daarnaast zal door de aanschaf van moderner materieel het werk minder zwaar worden (zijbelading).

Gezien de aard en omvang van HVC biedt een overgang voor uitvoerende medewerkers meer kansen op verdere ontplooiing. Ten opzichte van de relatief kleine gemeentelijke inzameldienst kan de medewerker, zeker ingeval het huidige werk bij de afvalinzameling fysiek te zwaar wordt, bij HVC ook aan het werk op de milieustraten of in de logistiek. Is men bereid ook buiten Den Helder te werken, dan bestaan er nog meer mogelijkheden binnen HVC; bijvoorbeeld bij de afvalverbranding, compostering en grofvuilverwerking in Alkmaar of Middenmeer.

Over de personele kanten van het afstoten van de afvalinzameling voor de betreffende medewerkers, heeft zeer uitgebreid overleg plaatsgevonden met de Ondernemingsraad en het Georganiseerd Overleg (de vakorganisaties). Dat overleg is overigens nog steeds gaande. Bij de behandeling van dit voorstel zullen de uiteindelijke uitkomsten nog worden meegedeeld.

Met de Ondernemingsraad is gesproken over wat wel is aangeduid als "nut en noodzaak" van de overheveling. Voorts is een belangrijk aandachtspunt voor de OR de consequenties voor de overige gemeentelijke organisatie in het bijzonder de vormgeving van de gemeentelijke regievoering. De OR geeft ook aan daarin mee te willen denken. De OR doet daarbij een aantal aanbevelingen.

De bestuurder zal in een finaal overleg met de Ondernemingsraad afspraken maken om, op basis van een overgang van de afvalinzameling naar de HVC per (bijvoorbeeld) 1 september 2009, samen met de OR de actiepunten voor de organisatie op te pakken en verder uit te werken, waarbij ook de risico's voor met name de achterblijvende organisatie in beeld worden gebracht.

In het Georganiseerd Overleg is met de vakorganisaties overleg gevoerd over de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden voor het betrokken personeel. De afspraken daarover worden vastgelegd in een Sociaal Plan. Het GO heeft instemmingsrecht ten aanzien van dat plan. Er heeft intensief en constructief overleg plaatsgevonden en op vrijwel alle punten is overeenstemming bereikt. Niettemin kon het overleg nog niet worden afgerond. Als belangrijkste verschil van mening is blijven bestaan de hoogte van de compensatie van het verschil in de eindejaarsuitkering, die bij de gemeente hoger is dan bij de HVC.

Op 8 juni a.s. vindt nog een GO-vergadering plaats waarin getracht zal worden ook op dit punt overeenstemming te bereiken.

Alternatieven

1. Alternatief zou zijn het verkopen van de afvalinzameling aan een particuliere inzamelaar.

Nadelen hiervan zijn:

De gemeente zou als aandeelhouder afwijken van de bedrijfstrategie van HVC, waarbij vanuit de nutsgedachte gestreefd wordt naar de ketenbenadering (van inzameling, via verwerking tot en met productie van duurzame energie) van het afval; het inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval op een duurzame wijze tegen zo laag mogelijke kosten, waarbij het winstogmerk niet op de eerste plaats komt.

Tevens zouden de pensioenaanspraken door het verlies van het ABP-ambtenaarschap elders onder gebracht moeten worden, hetgeen naar alle waarschijnlijkheid met hoge extra kosten gepaard zal gaan.

Voorts sluiten de overige kernwaarden van de gemeente waaronder publieke zeggenschap minder aan bij een particuliere onderneming.

2. Een ander alternatief zou zijn het handhaven van de bestaande situatie.

Met het oog op de toekomst en het reeds gestelde in de Organisatievisie 2007-2012 wordt ook deze optie als niet wenselijk geacht. Uit studies aangehaald in de op initiatief van de NVRD door Atos Consulting geschreven 'Handreiking strategische positionering en organisatiemodellen in de afval- en reinigungssector'; 'Een handreiking voor management van inzamelorganisaties (gemeentelijk of overheidsgedomineerd) en regievoerders binnen uitbestedende gemeenten' blijkt, dat in het kader van bedrijfsoptimalisatie en efficiency het optimale aantal huisaansluitingen dat bediend wordt tussen de 60.000 en 100.000 ligt, Den Helder heeft thans ruim 26.000 aansluitingen. Met het handhaven van de bestaande situatie worden ook andere verbeteringen o.a. op het terrein van de arbeidsomstandigheden vertraagd. Het gaat hierbij om door HVC geplande nieuwbouw, die voldoet aan de Arbo-eisen en de aanschaf van moderner materieel waardoor het werk voor de uitvoerende medewerkers minder zwaar zal worden (invoering zijbelading).

Financiële consequenties

De verkoop van de locatie vindt plaats op basis van de taxatie van een, met instemming van HVC en gemeente, aangezochte taxateur. De overige relevante activa worden overgenomen tegen boekwaarde zoals vermeldt in de activastaat van de gemeente.

De meerwaarde bij de verkoop van de locatie zal moeten worden aangewend voor de verhuizing en huisvesting van de Wijkteams van de Nijverheidsweg naar de Ambachtsweg. Met het afsluiten van de DVO voor een periode van 10 jaar wordt het financiële risico gespreid.

De afvalinzameling zoals beschreven in bijlage A 'Afvalinzamelingstaken' van de DVO wordt door HVC verzorgd voor een tarief van gemiddeld € 184,= per Wha, behoudens indexering, voor een periode van 10 jaar. De lagere kostprijs maakt het mogelijk om met ingang van 2010 een tariefsverlaging van de afvalstoffenheffing te realiseren.

Na aftrek van kosten die toegerekend blijven worden aan de afvalstoffenheffing zoals kosten vanuit het product Schone Straat (zwerfvuil), BTW component, kwijschelding belasting en inningskosten, resteert er voldoende financiële ruimte om een tariefsverlaging van € 19,= voor éénpersoons- en € 27,= voor meerpersoonshuishoudens door te voeren.

Het ingeschatte financieel voordeel voor de inwoners van Den Helder is realiseerbaar bij een gelijkblijvend dienstverleningsniveau van de afvalinzameling, behoud van werkgelegenheid en een gelijkwaardige rechtspositie voor de medewerkers die mee overgaan naar HVC.

Juridische consequenties

De gemeente Den Helder is aandeelhouder van de HVC, die - hoewel een NV - is aan te merken als aanbestedende dienst in de zin van de Europese Dienstenrichtlijn. Overdracht van de huisvuilinzameling in Den Helder als een gemeentelijke publieke taak aan de HVC is mogelijk omdat het hier gaat om de voorziening in een algemeen belang, die als een publieke taak heeft te gelden. De gemeente Den Helder - zelf een aanbestedende dienst - is daarmee gerechtigd deze taak over te dragen aan een andere aanbestedende dienst, zijnde de HVC. Deze overdracht kan plaatsvinden op de voet van een vestiging alleenrecht ten gunste van de HVC door middel van een te publiceren publiekrechtelijk besluit. De vigerende Afvalstoffenverordening Den Helder 2006 maakt dit ook mogelijk, omdat het college daarin de bevoegdheid krijgt een aanwijzingsbesluit van die strekking te nemen. Gelet op het op Europeesrechtelijke gronden toe te passen non-discriminatiebeginsel en transparantiebeginsel dienen ter voorkoming van eventueel in een civielrechtelijk kader in te wachten claims wel de volgende acties plaats te vinden:

- (1) publicatie van het voornemen - op de voet van een voorgenomen collegebesluit - om de betreffende publieke taak over te dragen aan de HVC, inclusief het geven van een reactietermijn van b.v. zes weken;
- (2) na de feitelijke besluitvorming door de raad de publicatie van het definitieve besluit.

Communicatie

Met uw positief besluit zal uitvoering gegeven worden aan de communicatieparagraaf zoals opgenomen in het B&W advies inzake het eindbod overname afvalinzameling door HVC. Hierbij wordt bijzondere aandacht gegeven aan medewerkers die overgaan naar HVC. Voorts worden OR en GO op de hoogte gebracht van uw besluit. Ook HVC dient formeel op de hoogte gesteld te worden opdat gezamenlijk het vervolgtraject van de overname afgewikkeld kan worden (formele ondertekening etc.)

Tot slot zal via de media en de verspreiding van een bewonersbrief de burger over de overname en eventuele gevolgen geïnformeerd gaan worden.

Aanpak / uitvoering

Alles overwegende is de overgang van de afvalinzameling naar HVC voor de burger, de gemeente, het betrokken personeel en het milieu de beste optie. Na de van u verkregen instemming zullen de nodige vervolgstappen in het traject in overleg met HVC genomen gaan worden zodat de formele ondertekening van de overeenkomsten en de overname per 1 september 2009 een feit zal zijn.

Den Helder, 2 juni 2009

Burgemeester en Wethouders van Den Helder

Ir. C. J. Vriesman, , burgemeester

H. Raasing , secretaris